

Asia: Rahkakurun tuulivoimahankkeen (Merijärvi, Oulainen, Pyhäjoki) ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma) (POPELY/3609/2023)

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Prokon Wind Energy Finland Oy suunnittelee 23 voimalan Rahkakurun tuulivoimapuiston rakentamista Merijärven kunnan ja Oulaisten kaupungin alueelle. Hankealueen pinta-ala on n. 2400 ha ja suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on n. 300 m. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan yhtä reittiä. Tarkoitus on siirtää sähkö uuteen johtokäytävään sijoittuvalla n. 11 km pitkällä 110 kV voimajohdolla Fingridin Valkeus-Jylkkä-voimajohtoon Valkeuden sähköasemalla.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankealueella tehtävät selvitykset (esim. metsäkanalintujen soidipaikkakartoitus ja pesimälinnuston osalta pistelaskenta) on suunniteltu toteutettaviksi maastokaudella 2024.

Linnustokartoitusten osalta Luke huomauttaa, että kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa, joten laskentojen toteuttaminen vain yhtenä vuonna saattaa antaa väärän kuvan alueen merkityksestä lisääntymisympäristönä. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle. Tällöin selostuksessa tehtävien tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen. Soidinselvitysten tulokset ovat tärkeitä ja ne tulee ottaa huomioon voimaloiden sijoittelussa.

Pistelaskennan sijaan Luke näkee, että tällaisella rajatulla alueella, jolta tarvitaan kattavaa tietoa linnustosta, luonnollinen vaihtoehto olisi koko alueen kattava kartoituslaskenta. Tämän menetelmän tavoitteena on kartoittaa alueen kaikki linnut.

Hankealue sijoittuu Pyhäjoen susireviirille. Hankkeessa tullaan tekemään suurpetoselvitys. Luke huomauttaa, että suunnitellut selvitykset mahdollistavat vain karkean arvion ko. lajien esiintymisestä alueella. Alueen merkitystä näiden lajien lisääntymis- ja levähdysalueina, ei voida tehtyjen selvitysten avulla määrittää. Luke huomauttaa myös, että havaintoja kertyy sieltä missä ihmiset liikkuvat. Siten havaintojen kertyminen tietyltä alueelta tai niiden puuttuminen toiselta ei kerro suoraan suurpetojen aktiivisuuden keskittymistä.

YVA-ohjelmassa esitetään 5 km säteellä sijaitsevat hankkeet (6 hanketta, voimaloiden määrä n. 143).

Lisäksi Kuva 3-3. (Hankealue, sähkönsiirtoreitti ja viereiset tuulivoimahankealueet 30 kilometrin etäisyydellä) esittää hankealueen ympäristöön sijoittuvat hankkeet, joista monet rajautuvat toisiinsa ja muodostavat siten laajoja tuulivoima-aluekokonaisuuksia. Luke huomauttaa, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. suurpedot) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita.

YVA-selostuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota ympärillä sijaitsevien tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutuksiin. Direktiivilajien asuttamilla alueilla on otettava huomioon muun tuulivoimarakentamisen ja maankäytön yhteisvaikutus paikallis- tai osapopulaatiotasolla kaikkien kyseisten lajien elinmahdollisuuksien muutoksiin. Tässä tapauksessa on syytä tarkastella mm. kaikkia Pyhäjoen susireviirille sijoittuvia hankkeita, niiden laajuutta ja merkitystä kyseiselle susireviirille ja reviirin alueelle sijoittuville häiriöttömille erämaa-alueille.

Tuulivoiman vaikutuksia metsästykseseen on syytä myös arvioida huolellisesti. Metsästystä tuulivoima-alueilla saattaa rajoittaa mm. riski vahingoittaa toisen omaisuutta (tuulivoimaloiden lavat) ja siihen liittyvät korvausvelvollisuudet. Ruotsissa ja Norjassa tehtyjen alustavien kyselytutkimusten ja saalistilastojen perusteella tuulivoimalla saattaa olla negatiivisia vaikutuksia metsästykseseen ja ammuttujen hirvien määrään tuulivoima-alueilla (Zimmermann ym. 2023).

3 Lausunnon tiivistelmä

Luke huomauttaa, että kanalintujen esiintymisen selvittämiseksi suunnittelualueella olisi hyvä tehdä soidinpaikkaselvitykset useampana peräkkäisenä vuotena. Tällöin soidinpaikkaselvitys antaisi paremman kuvan alueen merkityksestä kanalinnuille, kuin yksittäisenä keväänä tehty selvitys. Hankealue sijoittuu Pyhäjoen susireviirille, ja alueella voi suden lisäksi esiintyä myös ahma, karhu ja ilves. Luke huomauttaa, että tehdyt suurpetoselvitykset mahdollistavat vain karkean arvion ko. lajien esiintymisestä alueella. Alueen merkitystä näiden lajien lisääntymis- ja levähdysalueina, ei voida tehtyjen selvitysten avulla määrittää. Luke huomauttaa, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. suurpedot) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita. YVA-selostuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota ympärillä sijaitsevien tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutuksiin.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 08.05.2024 klo 21:52:53.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: